

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122201800
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7122201800.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Pavlom Barabasom v právnej veci starostlivosti o maloletého A. M., E.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky C. Z., E.. XX.XX.XXXX, J. I. F. T., J..Č.. Ú. E. K. J. F. S., E. Š. D. Č.. X, XXX XX P.W. a otca A. M., E.. XX.XX.XXXX, J. I. Č. XX, D., v konaní o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Staničné námestie 9, Košice v konaní o vydanie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje u maloletého A. M., E.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny E. D., W. I., XXX XX I. XXX.

II. Otec maloletého dieťaťa A. M., E.. XX.XX.XXXX sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého A. M., E.. XX.XX.XXXX sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, a to na účet Centra pre deti a rodiny E. D., W.K. I., XXX XX I. XXX.

III. Matka maloletého dieťaťa C. Z., E.. XX.XX.XXXX sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého A. M., E.. XX.XX.XXXX sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, a to na účet Centra pre deti a rodiny E. D., W.K. I., XXX XX I. XXX.

IV. Zrušuje uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn.: 12P/15/2022 o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 2.3.2022.

V. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len UPSVaR/ úrad) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 01.03.2022 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia podľa ust. § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým by súd nariadil odovzdať maloletého A. M., E.. XX.XX.XXXX (ďalej len maloletý), do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E.E. D., W. I., XXX XX I. XXX.

2. Navrhovateľ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že rodina je v evidencii UPSVaR-u od roku 2013. Matka spolu s maloletými deťmi býva už niekoľko rokov v časti A. Z. Č.. XX v Košiciach. V súčasnosti matka maloletých detí C. Z., E.. XX.XX.XXXX (ďalej len matka) zabezpečovala starostlivosť o maloletého. Dieťa pochádza zo vzťahu s terajším partnerom a biologickým otcom dieťaťa A. M., E.. XX.XX.XXXX (ďalej len otec). V družobnom pomere rodičia dieťaťa žili viac ako 5 rokov. Rodina býva v nelegálnej osade A. Z. Č.. XX. Tunajší úrad v danej lokalite pravidelne vykonával opatrenia v zmysle platnej legislatívy SPODaSK, Tunajší úrad pozná pomery na strane uvedenej rodiny z dôvodu

dlhodobej spolupráce. Matka má ďalších 5 maloletých detí a to maloletú K. Z., E.. XX.XX.XXXX a maloletého D. Z., E.. XX.XX.XXXX, ktorí boli na základe OS Košice I, sp. zn. 12P/40/2020 zo dňa 16.09.2020 umiestnení na základe uloženia výchovného opatrenia v zariadení Reedukačného centra I. Č.. XX, XXX XX D., kde sú aj doposiaľ. Maloletý Š. Z., E.. XX.XX.XXXX bol na základe Rozsudku Okresného súdu Košice I, sp. zn. 12P/88/2020 zo dňa 02.06.2021 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti svojmu strýkovi U. M., E.. XX.XX.XXXX. Maloleté dievčatá E. I., E.. XX.XX.XXXX W. A. S. I., E.. XX.XX.XXXX sú v súčasnosti v starostlivosti druhá matka. UPSVaR aj v prípade maloletých detí a to E. W. S. bude podávať návrh na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok. A. M. je len biologickým otcom mal. A. M.. Dňa 17.02.2022 tunajší úrad telefonicky kontaktoval pán A. M. a uviedol, že družku/ matku príslušníci Policajného zboru v Košiciach odvedli z domácnosti z dôvodu nástupu menovanej na výkon trestu. Dňa 17.02.2022 bola následne menovaná dodaná do VTOS po prerušení vo veci OS Košice I, sp. zn. 7T 2/2017 pre trestný čin podľa § 211 ods. 3 zák. TZ/2005, § 211 ods. 1 písm. b zák. TZ/2005, § 211 ods. 3 písm. a zák. TZ/2005 v trvaní 24 mesiacov, koniec trestu 24.01.2024. V roku 2021 tunajší úrad disponuje informáciou, že menovaná bola zadržaná, ale na základe jej zdravotného stavu bola jej väzba prerušená. V uvedenom období tunajší úrad tiež prijal opatrenia v zmysle platnej legislatívy SPODaSK. Po prerušení väzby matka doposiaľ zabezpečovala spolu s druhom/ otcom starostlivosť o mal. A., E. W. S.. Matka istý čas vychovávala svoje deti úplne sama, v istom období nastali výchovné problémy s deťmi, ktoré sú už v súčasnosti aj umiestnení v RC - G. I. K. D., jedná sa o maloletú K. a maloletého D.. V uvedenom období matka pravidelne spolupracovala s tunajším úradom pri vykonávaných opatrení v zmysle platnej legislatívy SPODaSK- spolupráca s kuratelou. Vzhľadom na záškoláctvo týchto detí bola matka odsúdená pre prečin ohrozovania mravnej výchovy. sp, zn. 7T 2/2017 a sp. zn. 6Nt/43/2020. Tunajší úrad s matkou spolupracoval aj pri spísaní odpustenia uvedeného trestu, ale vzhľadom na poskytnutie informácií Okresného súdu k danej spisovej značke bola uvedená žiadosť o odpustenie trestu zamietnutá a matka dňa 17.02.2022 nastúpila na výkon väzby. V súčasnosti v spoločnej domácnosti žila s druhom/ otcom a z ich vzťahu pochádza mal. A. M.. Rodina býva v murovanej chatke, ktorá pozostávala z 2 obytných miestností. V čase vykonávania opatrení SPODaSK tunajší úrad nikdy nezaznamenal žiadne zanedbanie starostlivosti o maloleté deti. Skôr naopak starostlivosť aj napriek ich skromným podmienkam v uvedenej lokalite bola vždy na požadovanej úrovni. Ani zo strany detského pediatra nevidujeme žiaden záznam o zanedbaní zdravotnej starostlivosti. Situácia v rodine sa zmenila dňa 17.02.2022, kedy matka detí bola predvedená PZ Košice na nástup výkonu trestu a maloleté deti E., S. W. A. ostali v starostlivosti jej druhá, ktorý ešte v daný deň kontaktoval tunajší úrad za účelom oznámenia danej situácie a uviedol, že jeho družku matku detí, zadržali príslušníci PZ v Košiciach s tým, že je potrebné aby nastúpila na výkon trestu. S druhom od tej doby začal tunajší úrad intenzívne spolupracovať pri ďalšom postupe ohľadom maloletých detí. Samotný pán M. uviedol, že bez družky by starostlivosť o 3 maloleté deti nezvládol, nakoľko je potrebné v ich bytových a životných podmienkach pre výchovu detí dve osoby (príprava jedla, zabezpečenia dreva do domácnosti, nákupy a bežná starostlivosť o maloleté deti). V ich blízkosti sa nezdržiava žiaden príbuzný, ktorý by vedel pánovi M. pomôcť pri výchove a starostlivosti o maloleté deti. Istý čas zvažoval, že sa postará o syna Michala, ale od 17.02.2022 je s deťmi sám a nevie deťom zabezpečiť starostlivosť na takej úrovni, ako keby bola doma aj ich matka. On zabezpečoval aj pre rodinu základné životné potreby, ale vzhľadom na ich lokalitu v ktorej momentálne bývajú bez pomoci inej osoby, nebude schopní zabezpečiť starostlivosť ani o svojho syna ani o deti svojej družky.

3. Uznesením Okresného súdu Košice I, č.k. 12P/15/2022-8 zo dňa 02.03.2022 bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E. D., W. I., XXX XX I. XXX, U.: XXXXXXXX. Navrhovateľovi bolo uložené bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

4. Dňa 25.04.2022 bolo súdu doručené podanie matky maloletého ktorá nesúhlasila so zverením maloletého do osobnej starostlivosti otca nakoľko sa v minulosti neosvedčil z dôvodu zanedbania maloletého a nezvládania jeho výchovy, má problém s alkoholom a holduje hazardným hrám, je nezamestnaný a nepoberá žiadne dávky. O maloletého a rovnako ani o svoje druhé dieťa otec nejaví záujem. Ďalej matka žiadala aby súd maloletého zveril jej matke C. M., E.. XX.XX.XXXX.

5. Uznesením Okresného súdu Košice I, č.k. 12P/15/2022-24 zo dňa 05.05.2022 boli spojené na spoločné konanie veci vedené tunajším súdom pod sp. zn. 12P/15/2022 a sp. zn. 11P/6/2022 tak, že sa vedú pod sp. zn. 12P/15/2022.

6. Dňa 18.07.2022 bola súdu doručená správa z UPSVaR-u z ktorej vyplýva nasledovné: Maloletý A. bol dňa 11.03.2022 umiestnený v Centre pre deti a rodiny E. D., W. I., XXX XX I. XXX spoločne so svojimi staršími sestrami E. W. S.. Maloletý A. je v starostlivosti profesionálnych rodičov manželov Š.. Maloletý meria 85 cm, váži 13,5 kg. Zdravotný stav maloletého je dobrý. Slovná zásoba t. č. slabá, ale snaží sa opakovať slová. Od septembra nastúpi do materskej školy. Matka sa t. č. nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, E. Š.J. D. Č.. X, XXX XX P.. Matka maloletému píše listy z výkonu trestu, boli jej zaslané fotky maloletého, o maloletého prejavuje záujem. Otec sa vrátil na Slovensko z dôvodu účasti na pohrebe svojho otca. Pracoval v Českej republike vo firme B. ako operátor. Nakoľko ho odmietli uvoľniť na pohreb, dal vo firme výpoveď. Dňa 31.05.2022 sa spoločne so svojou matkou A. M. dostavili na tunajší úrad. Stará matka prejavila záujem o prevzatie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Tunajší úrad poskytol sociálne poradenstvo, ako aj pomoc pri spísaní návrhu. Avšak do dnešného dňa nemáme vedomosť o podaní návrhu na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Otec, ani stará matka v Centre pre deti a rodiny maloletého nekontaktujú. Dňa 13.07.2022 vykonal tunajší úrad sociálne šetrenie v nelegálnej osade A. Z., T. Č.. XX. Zastihnutá bola O. Z., E.. XX.XX.XXXX, ktorá uviedla, že otec maloletého je údajne v Českej republike, kam odišiel za prácou. Úrad na základe vyššie uvedených skutočností žiada, aby bol maloletý zverený do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a X. E. D., W.K. I., XXX XX I. XXX a matke a otcovi určená vyživovacia povinnosť vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrované nepľnoleté dieťa na účet Centrum pre deti a rodiny E. D., W. I., XXX XX I. XXX.

7. Dňa 09.08.2022 súd vykonal pojednávanie na ktorom kolízny opatrovník zotrval na podanom návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti nakoľko nevidí inú možnosť zabezpečenia výchovy. Ďalej uviedol, že matka je toho času vo výkone trestu, otec údajne odcestoval do Čiech. Matka kontaktuje centrum pravidelne. Otec úrad žiadnym spôsobom nekontaktuje. Otec bol naposledy na úrade dňa 31.05.2022 spoločne so svojou matkou a bolo im poskytnuté sociálne poradenstvo a pomoc pri spísaní návrhu nakoľko stará matka prejavila záujem prevziať maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti avšak návrh nepodali a nemá žiadne ďalšie informácie o konaní starej matky. Otec ani stará matka ani raz maloletého nekontaktovali, avšak bolo im poskytnuté telefónne číslo ako aj adresa. Pričom matka kontaktuje maloletého pravidelne. Zároveň, v prípade, ak by matka nebola vo výkone trestu odňatia slobody kolízny opatrovník by nemal výhrady voči starostlivosti matky vo vzťahu k dieťaťu. Matka však toho času vykonáva trest odňatia slobody a nie je iná osoba, ktorá by vedela zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Matka uviedla, že jej bol uložený trest 24 mesiacov, vykonáva ho už siedmi mesiac. Matka na pojednávaní nevedela uviesť iné osoby, ktoré by sa vedeli postarať o dieťa a nesúhlasila s tým, že by sa stará matka, teda matka otca, starala o maloletého, avšak súhlasila, aby bol maloletý zverený do ústavnej starostlivosti.

8. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len ZoR), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

9. Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

10. Podľa § 81 ods. 1 a 2 ZoR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

11. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že otec sa nezaujíma o maloleté dieťa a toho času sa nachádza na súdu neznámom mieste. Z vyjadrenie kolízneho opatrovníka a matky na

pojednávani má súd preukázané, že matka nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloletého nakoľko sa nachádza vo výkone trestu. Vzhľadom k tomu že nebola zistená žiadna blízka osoba, ktorá by bola ochotná a schopná zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa súd s prihliadnutím na jeho najlepší záujem a starostlivosť o neho nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým dieťaťom v Centre pre deti a rodiny E. D., W.K. I., XXX XX I. XXX. V tomto zariadení bude maloletému dieťaťu aj naďalej poskytnutá všestranná a profesionálna starostlivosť, pričom sa nejedná o zariadenie, ktoré by bolo pre maloletého cudzie, pretože v tomto zariadení je umiestnené aj doteraz, a teda starostlivosť o maloletého bude môcť aj naďalej prebiehať v známom prostredí, ktoré mu umožnilo napredovať.

12. Na základe lustrácií a dožiadania súd zistil, že matka ani otec v súčasnej dobe nepoberajú žiadne sociálne dávky, súd každého z rodičov zaviazal prispievať na maloleté dieťa sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa na účet zariadenia v ktorom je dieťa umiestnené s poukazom na § 81 ods. 2 ZoR, nakoľko platenie výživného je zákonnou povinnosťou každého rodiča.

13. Podľa 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Z tohto dôvodu bolo Uznesenie okresného súdu Košice I, zo dňa 02.03.2022 sp. zn. 12P/15/2022 zrušené.

14. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

16. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

17. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. Vzhľadom na ustálenú judikatúru (vyžadujúcu osobitný výrok aj v takýchto prípadoch) súd podľa § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. Súd zároveň nezhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.